

به نام خدا

تمرین پنجم درس ریزپردازنده

غزل زمانی نژاد

۹۷۵۲۲۱۶۶

1. برای پیاده سازی ماکروها، از کتاب درسی صفحه 163 استفاده شده است. و برای پیاده سازی ماکرو رنگ از اسلایدهای درسی استفاده شده است. بررسی ماکروها:

Cursor: دو عدد سطر و ستون به عنوان ورودی دریافت میکند و نشانگر ماوس را به آن نقطه میبرد.

Display: یک رشته به عنوان ورودی دریافت میکند و آن را در صفحه چاپ میکند.

Show_dot: یک رنگ را دریافت میکند و یک نقطه با آن رنگ را در صفحه چاپ میکند.

```
CURSOR MACRO ROW,COLUMN
MOV AH,02H
MOV BH,00
MOV DH,ROW
MOV DL,COLUMN
INT 10H
ENDM

DISPLAY MACRO STRING
MOV AH,09H
MOV DX,OFFSET STRING ;load string address
INT 21H
ENDM

SHOW_DOT MACRO COL
MOV AH,09 ;display option
MOV BH,00 ;page 0
MOV AL,09 ;dot ascii code is 9
MOV CX,1 ;repeat
MOV BL,COL ;set favorite color to cga
SHL BL,1 ;shift to next color
ENDM
```

Clear: اطلاعات موجود در صفحه نمایشگر را پاک میکند.

Convert: برای تبدیل اعداد و نمایش آنها در صفحه استفاده میشود.

```
CLEAR MACRO
MOV AX,0600H ;scroll the screen
MOV BH,07 ;normal attribute
MOV CX,0000 ;from row=00, column=00
MOV DX,184FH ;to row=18h, column=4fh
INT 10H ;invoke interrupt to change mode
ENDM

CONVERT MACRO
SHR AX,3
MOV TMP,10
SUB AH,AH
DIV TMP
OR AX,3030H
CONVERT ENDM
```

در قسمت data segment متغیرهایی که در ادامه برنامه به آنها نیاز داریم را تعریف میکنیم. این متغیرها شامل: دکمه ریست برای پاک کردن نقاط صفحه، رشته mouse position برای چاپ کردن در صفحه، x و y برای ذخیره مختصات نشانگر ماوس، dot_color برای رنگ نقطه ای که چاپ خواهد شد و یک مقدار tmp است.

```

.MODEL    SMALL
.STACK    64
;-----
.DATA
RESET     DB    '*** R E S E T ***', '$'
MOUSE_POS DB    'MOUSE POSITION: ', '$'
X         DB    '?', '$'
Y         DB    '?', '$'
DOT_COLOR DB    20H
TMP       DB    00H

```

در قسمت code segment، تابع main عملیات اصلی را انجام میدهد.

ابتدا رنگ نقطه را بر روی قرمز تنظیم میکنیم، صفحه را ریست میکنیم و دکمه ریست را در وسط صفحه نمایش میدهیم. سپس mouse initialization انجام میدهیم. همانطوری که میدانیم در صورتی که کاربر از ماوس استفاده کند، وضعیت آن در bx ذخیره میشود. پس اگر مقدار آن برابر با یک باشد، یعنی کاربر در صفحه کلیک کرده، در غیر این صورت به لیبل initial برمیگردیم و منتظر میمانیم تا کاربر کلیک کند.

```

CODE
MAIN:    PROC    FAR
        MOV     AX, @DATA
        MOV     DS, AX

        MOV     AH, 00
        MOV     AL, 03H
        INT     10H
SHOW_RESET: MOV     DOT_COLOR, 20H ;reset the color
        CURSOR  12, 32
        DISPLAY RESET

INITIAL: MOV     AX, 03 ;mouse initialization
        INT     33H

        CMP     BX, 1 ;BX contains mouse button status
        JZ      POSITION
        JMP     INITIAL

```

بعد از اینکه کاربر کلیک کرد، مختصات نقطه ای که ماوس به آن اشاره میکرده را از cx و bx تقسیم بر 8 میکنیم. سپس با استفاده از مختصات چک میکنیم که آیا کاربر بر روی دکمه ریست کلیک کرده یا خیر. برای این کار مختصات را با مختصات دکمه چک میکنیم، در صورت برابری به لیبل show_reset میرویم.

```

POSITION: SHR     CX, 3 ;cx/8 contains horizontal coordinate
          SHR     DX, 3 ;dx/8 contains vertical coordinate

; IF DX=12 AND 32<CX<48
; THEN CLEAR THE SCREEN AND RESET
ON_RESET_CLK: CMP     DX, 12
              JNE     MOUSE_CLK

              CMP     CX, 32
              JB      MOUSE_CLK
              CMP     CX, 48
              JA      MOUSE_CLK
              CLEAR
              JMP     SHOW_RESET

```

در غیر این صورت رنگ مربوطه با استفاده از یک حلقه از میان 3 رنگ قرمز و آبی و سبز تنظیم میکنیم. و با استفاده از ماکرو show_dot نقطه را در صفحه نمایش میدهیم. همچنین با استفاده از ماکرو display، مختصات نقطه را در صفحه چاپ میکنیم.

```

MOUSE_CLK:  CURSOR  DL,CL
             SHOW_DOT DOT_COLOR
             CMP     BL, 40H ;compare the color with red
             JNA     FIND_COLOR ;if the color is in the range print the position
             MOV     BL,10H

FIND_COLOR:  MOV     DOT_COLOR, BL
             INT     10H

             MOV     AX, 03
             INT     33H

             MOV     AX,DX
             CONVERT
             MOV     X,AL
             MOV     X+1,AH

             MOV     AX,CX
             CONVERT
             MOV     Y,AL
             MOV     Y+1,AH

             CURSOR  22,30
             DISPLAY MOUSE_POS
             DISPLAY X
             DISPLAY Y

             JMP     INITIAL

             MOV     AH, 4CH
             INT     21H
MAIN
             END MAIN

```

خروجی:

در صورت کلیک بر روی دکمه reset در وسط صفحه، تمامی نقاط پاک میشوند و رنگ روی قرمز ست میشود.

2. برای پیاده سازی برج هانوی، از راه حل [ویکی پدیا](#) استفاده میکنیم. طبق این راه، باید به تعداد دیسک هایی که داریم رقم برای دانستن وضعیت هر دیسک داشته باشیم. باید در هر مرحله شماره دیسکی که باید جا به جا شود، برجی که از آن جا به جا میشود و برجی که به آن میرود را محاسبه کنیم.

دو ماکرو display و convert را مطابق سوال قبل داریم.

در ماکرو movement محاسبات اصلی را انجام میدهیم. در قسمت اول باید شماره دیسک را محاسبه کنیم. برای اینکار باید چک کنیم عدد m چند بار بر 2 قابل تقسیم است. در یک لوپ آن را مرتب به 2 تقسیم میکنیم و مقدار آن را در AX ذخیره میکنیم. سپس آن را CONVERT میکنیم و در متغیر DISK_NUM می ریزیم. و به همراه یک پیام در صفحه نمایش میدهیم.

برای محاسبه شماره برج ها از فرمول های زیر استفاده میکنیم.

```
peg (m & m - 1) % 3 to peg ((m | m - 1) + 1) % 3
```

در قسمت دوم محاسبات مربوط به برج مبدا را انجام میدهیم. باید توجه داشته باشیم در تقسیم 16 بیتی، باقی مانده تقسیم در DX ذخیره میشود. سپس آن را در T1 می ریزیم و در صفحه نمایش می دهیم.

در قسمت سوم نیز مشابه قسمت دوم عمل میکنیم. محاسبات را انجام داده، در T3 می ریزیم و در صفحه نمایش می دهیم.

```

MOVEMENT      MACRO M
                LOCAL DISK_ID

DISK_ID:
                ;calculate number of times (m) can be divided by 2
                MOV TMP,2
                MOV AX,M
                MOV CX,0
                INC CX
                MOV DX,0
                DIV TMP
                CMP DX,0
                JE DISK_ID
                MOV AX,CX

CONVERT
                MOV DISK_NUM,AL
                MOV DISK_NUM+1,AH
                DISPLAY MSG1
                DISPLAY DISK_NUM

```

```

                ;(m&m-1) % 3
                MOV TMP,M
                DEC TMP
                AND TMP,M
                MOV AX,TMP
                MOV CX,3
                MOV DX,0                ;in 16bit mode, remainder is stored in DX
                DIV CX
                OR DL,30H
                MOV T1,DL
                DISPLAY MSG2
                DISPLAY T1

```

```

                ;(m|m-1)+1 % 3
                MOV TMP,M
                DEC TMP
                OR TMP,M
                INC TMP
                MOV AX,TMP
                MOV CX,3
                MOV DX,0                ;in 16bit mode, remainder is stored in DX
                DIV CX
                OR DL,30H
                MOV T3,DL
                DISPLAY MSG3
                DISPLAY T3
                DISPLAY NEW_LINE
ENDM

```

در ماکرو Hanoi، ماکرو قسمت قبل را به دفعات نیاز صدا میزنیم.

```

Hanoi MACRO
    LOCAL LOOP1
    LOCAL FINISH
    MOV BX,1
LOOP1:  CMP BX,CALL_COUNT
        JE FINISH
        MOVEMENT BX
        INC BX
        JMP LOOP1
FINISH: ENDM

```

در data segment متغیرهای مورد نیاز را تعریف میکنیم. این متغیرها شامل: تعدادی پیام برای نمایش در صفحه، شماره برج مبدا و مقصد، شماره دیسک فعلی، و یک مقدار tmp است.

```

.MODEL SMALL
.STACK 64

.DATA
MSG1 DB ' disk ', '$'
MSG2 DB ' from ', '$'
MSG3 DB ' to ', '$'
NEW_LINE DB 13, 10, "$"

T1 DB '?,?', '$'
T3 DB '?,?', '$'
DISK_NUM DB '?,?', '$'
CALL_COUNT DW 0
TMP DW 0

```

در code segment باید ابتدا یک عدد n ییتی بسازیم. برای این کار از تعداد دیسک ها یکی کم میکنیم و در CX می ریزیم. سپس در یک حلقه 2 را به توان n می رسانیم. و در نهایت ماکرو Hanoi را استفاده میکنیم.

```

;-----
;CODE
MAIN PROC FAR
MOV AX, @DATA
MOV DS, AX

MOV AH, 00
MOV AL, 03
INT 10H

;CX = DISKS - 1
MOV AX, 2
MOV BX, 2
MOV CX, 3
BITS_NEEDED: MUL BX
LOOP BITS_NEEDED

MOV CALL_COUNT, AX
HANOI

MOV AH, 4CH
INT 21H
MAIN ENDP
END MAIN

```

توجه: برای محاسبات 10 دیسک، لازم است 1023 خط در صفحه چاپ شود که این مقدار بسیار زیاد است. اما با ریختن 9 داخل CX میتوانیم این محاسبات را انجام دهیم. در اینجا نتیجه نهایی برای 4 دیسک (15 خط محاسبات) مشاهده میشود.

```

sch emulator screen (80x25 chars)
disk 01 from 0 to 2
disk 02 from 0 to 1
disk 01 from 2 to 1
disk 03 from 0 to 2
disk 01 from 1 to 0
disk 02 from 1 to 2
disk 01 from 0 to 2
disk 04 from 0 to 1
disk 01 from 2 to 1
disk 02 from 2 to 0
disk 01 from 1 to 0
disk 03 from 2 to 1
disk 01 from 0 to 2
disk 02 from 0 to 1
disk 01 from 2 to 1
clear screen change font 0/16

```

3. در بخش data segment، دو عدد و همچنین حاصل ضرب را initial میکنیم.

```

.MODEL SMALL
.STACK 64

.DATA

;store numbers as big endian
M DW 2300H, 1874H, 0230H ;023018742300
N DW 7091H, 0234H, 4719H ;479102347091
RESULT DW 0H, 0H, 0H, 0H, 0H, 0H

```

برای ضرب کردن دو عدد 48 بیتی، ابتدا آن دو را به 3 عدد 16 بیتی تبدیل میکنیم. سپس برای محاسبه نتیجه

مطابق زیر عمل میکنیم:

	M2	M1	M0	
	N2	N1	N0	
R4	R3	R2	R1	R0

$$R0 = M0 \times N0$$

$$R1 = M0 \times N1 + M1 \times N0 + C0$$

$$R2 = M0 \times N2 + M1 \times N1 + M2 \times N0 + C1$$

$$R3 = M0 \times N3 + M1 \times N2 + M2 \times N1 + M3 \times N0 + C2$$

در قسمت code segment فرمول های بالا را پیاده سازی میکنیم. برای هر کدام، عدد اول را در ax و عدد دوم را در bx می ریزیم. سپس با دستور mul bx دو عدد را ضرب میکنیم. بعد از این دستور مقدار ضرب را از ax و مقدار بیت carry را از dx بدست می آوریم. Ax را به همان قسمت result و bx را به بعدی اضافه میکنیم.

```
CODE MAIN
PROC FAR
    MOV AX, @DATA
    MOV DS, AX

;M word computation
;r0 = n0 * m0
MOV AX, [M]
MOV BX, [N]
MUL BX
MOV [RESULT+1], AX
MOV [RESULT+2], DX

;N word computation
;r1 = n1 * m0 + n0 * m1 + c0
MOV AX, [M]
MOV BX, [N+2]
MUL BX
ADD [RESULT+2], AX
ADC DX, 0
ADD [RESULT+4], DX

MOV AX, [M+2]
MOV BX, [N]
MUL BX
ADC DX, 0
ADD [RESULT+2], AX
ADD [RESULT+4], DX
```

```

;third word computation
;r2 = n2 * m0 + n1 * m1 + n0 * m2 + c1
MOV AX,[M]
MOV BX,[N+4]
MUL BX
ADD [RESULT+4],AX
ADC DX,0
MOV [RESULT+6],DX

MOV AX,[M+2]
MOV BX,[N+2]
MUL BX
ADD [RESULT+4],AX
ADC DX,0
ADD [RESULT+6],DX

MOV AX,[M+4]
MOV BX,[N]
MUL BX
ADD [RESULT+4],AX
ADC DX,0
ADD [RESULT+6],DX

;forth word computation
;r3 = n3 * m0 + n2 * m1 + n1 * m2 + n0 * m3 + c2
MOV AX,[M]
MOV BX,[N+6]
MUL BX
ADD [RESULT+6],AX
ADC DX,0
ADD [RESULT+8],DX

MOV AX,[M+2]
MOV BX,[N+4]
MUL BX
ADD [RESULT+6],AX
ADC DX,0
ADD [RESULT+8],DX

MOV AX,[M+4]
MOV BX,[N+2]
MUL BX
ADD [RESULT+6],AX
ADC DX,0
ADD [RESULT+8],DX

MOV AX,[M+6]
MOV BX,[N]
MUL BX
ADD [RESULT+6],AX
ADC DX,0
ADD [RESULT+8],DX

EXIT:  MOV AH, 4CH
        INT 21H
MAIN:   ENDP
        END MAIN

```

EXIT:
MAIN

M	2300h, 1874h, 0230h
N	7091h, 0234h, 4719h
RESULT	0D300h, 0C517h, 92CEh, 9E19h, 5527h

نتیجه پس از اجرا: